

Voorwoord vooraf

De “Vereeniging voor Hooger Landbouwonderwijs” (VHLO), die sinds 1980 een stichting is, bestond 8 januari 2006 honderd jaar; niet alleen een feit om bij stil te staan maar ook om uit te vergroten. Want wie kon toen of ook nu het oneens zijn met de uitwisseling van praktische en wetenschappelijke kennis onder boeren? De VHLO voorzag met haar wetenschappelijke voordrachten in de winter in de behoefte bij landbouwers en hun zoons in Groningen, Friesland en Drenthe. Het voormalig bestuurslid N.G. Addens heeft het allemaal beschreven bij het 50-jarig bestaan van de vereniging.

De vereniging werd gedragen door mannen afkomstig uit het openbaar bestuur, de Rijksuniversiteit Groningen en de georganiseerde landbouw. Zowel personen als rechtspersonen konden lid worden. De idee voor de VHLO was afkomstig van de toenmalige burgemeester van Groningen jhr. Mr. E. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer, tevens curator van de RUG. Hij had zich onder andere laten inspireren door de ‘Vereeniging voor Voortgezet Handelsonderwijs te Amsterdam.

Er ontstond een jaarlijkse reeks van ‘cursorische voordrachten’ die zowel betrekking konden hebben op landbouwtechnische zaken als op algemene plattelandsvraagstukken. De doelgroepen waren door de jaren heen (leden van) landbouworganisaties, vrouwenorganisaties, landbouwcoöperaties en waterschappen. De cursussen boden een goede gelegenheid om bij te blijven en praktijkkennis aan te reiken aan de wetenschap. Colloquia en symposia over fundamentele researchvraagstukken en het instellen van bijzondere leerstoelen complementeerden vervolgens het geheel.

In de bijdrage van professor Maarten Duijvendak kunt u uitgebreid kennis nemen van het wel en wee van de VHLO gedurende 100 jaar en de verbanden met de agrarische sector en de academische wereld. Ondanks de snelle en immense veranderingen in de afgelopen eeuw bleef de VHLO bestaan. Maar anno 2008 zijn de cursorische activiteiten voorbij en ligt de nadruk op de huidige bijzondere leerstoelen: agrarisch recht, regionale geschiedenis in het bijzonder van de veranderingsprocessen in de agrarische samenleving van Noordelijk Nederland en de Mansholt-leerstoel Plattelandsontwikkeling.

Het zal u niet verbazen dat in dit jubileumboek, naast de geschiedenis van het VHLO door professor Maarten Duijvendak, uitgebreid aandacht besteed wordt aan de verbinding tussen praktijk en kennis. Professor Pim Kooij (in het verleden

ook bekleeder van een bijzondere leerstoel) doet dat met een compleet overzicht van het landbouwonderwijs in de 20^e eeuw. Dr Erwin H. Karel staat in de traditie van het behandelen van algemene plattelandsvraagstukken door de overstap te maken van onderwijs naar voorlichting en scholing tijdens de streekverbetering in de periode 1953-1970. Professor Wim Bruil neemt de kennisoverdracht in de markt voor zijn rekening en professor Dirk Strijker behandelt het informeel leren, daarbij terugkijkend naar oude landbouwnetwerken en oog hebbend voor hernieuwde maatschappelijke inbedding.

Met bovengenoemde bijdragen worden dus niet alleen 100 jaar VHLO gemarkeerd, maar worden ook nieuwe en nieuwgeordende kennis en ervaring aangereikt, geheel in de traditie van de (Stichting) VHLO.

Siepie de Jong
Voorzitter Stichting VHLO